

Онищук Світлана Олександрівна,

кандидат педагогічних наук,
методист кафедри методики викладання і змісту освіти
КЗВО «Одеська академія неперервної освіти
Одеської обласної ради»
м.Одеса, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-3101-8524>
onischuksv2016@gmail.com

Скалига Олександр Станіславович,

методист кафедри методики викладання і змісту освіти
КЗВО «Одеська академія неперервної освіти
Одеської обласної ради»
м.Одеса, Україна
aleksandrskalyga@gmail.com

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА У ВИМІРІ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Патріотизм мусить проявлятися не тільки в охоті зложити життя в жертві за національні ідеали, але й в охоті щоденною тяжкою працею здобути щораз нові позиції, творити щораз нові вартості

Петро Федун-Полтава

Справжній патріот – це людина, яка, заплативши штраф за неправильну парковку, радіє, що система діє ефективно

Уільям Воган

Ключові слова: *національно-патріотичне виховання, заклад освіти, професійна компетентність педагога*

В Україні національно-патріотичне виховання є одним із пріоритетних напрямів діяльності держави та суспільства щодо розвитку національної свідомості на основі суспільно-державних (національних) цінностей (самобутність, воля, соборність, гідність), формування у громадян почуття патріотизму, поваги до Конституції і законів України, соціальної активності та відповідальності за доручені державні та громадські справи, готовності до виконання обов'язку із захисту незалежності

та територіальної цілісності України, сповідування європейських цінностей.

Національно-патріотичне виховання є важливим засобом громадянської освіти, сьогодення кожна освітня галузь в закладах освіти через призму предметів та навчальних курсів, різноманітних заходів [3].

У період війни, яку російська федерація розв'язала і веде проти України, виникає нагальна необхідність переосмислення зробленого і здійснення системних заходів, спрямованих на посилення національно-патріотичного виховання дітей та молоді – формування нового українця, що діє на основі національних та європейських цінностей. Військово-патріотичне виховання визначено складовою національно - патріотичного виховання, що в часи воєнної загрози стає пріоритетом національно-патріотичного виховання. Військово-патріотичне виховання орієнтоване на формування у зростаючої особистості готовності до захисту Української держави, розвиток бажання здобувати військові професії, проходити службу у Збройних Силах України як особливому виді державної служби. Його зміст визначається національними інтересами України і покликаний забезпечити активну участь громадян у збереженні її безпеки від зовнішньої загрози.

Відповідно до поставленої мети окреслено такі комплексні освітні та виховні завдання:

- ✓ ознайомлення учнівської молоді з основами нормативно-правового забезпечення захисту України, цивільного захисту та охорони життя і здоров'я;

- ✓ усвідомлення учнівською молоддю свого обов'язку щодо захисту України у разі виникнення загрози суверенітету та територіальній цілісності держави;

- ✓ набуття знань про функції Збройних Сил України та інших військових формувань України, їх характерні особливості;

- ✓ засвоєння основ захисту України, цивільного захисту, домедичної допомоги, здійснення психологічної підготовки учнівської молоді до захисту України;

- ✓ підготовка учнів до захисту України, професійної орієнтації молоді до служби у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, визначених чинним законодавством, до захисту життя і здоров'я, забезпечення власної безпеки і безпеки інших людей у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного часу.

Формування ціннісних орієнтирів і громадянської самосвідомості у старшокласників повинно здійснюватися на прикладах героїчної боротьби Українського народу за самовизначення і творення власної держави, ідеалів свободи, соборності та державності, зокрема, від княжої доби, українських козаків, Українських Січових Стрільців, армій Української Народної Республіки та Західноукраїнської Народної Республіки, учасників антибільшовицьких селянських повстань, загонів Карпатської Січі, Української повстанської армії, українців-повстанців у сталінських концтаборах, учасників дисидентського руху.

Також військово-патріотичне виховання має здійснюватися на прикладах мужності та героїзму учасників революційних подій в Україні у 2004, 2013-2014 років, Героїв Небесної Сотні, спротиву окупації та анексії Автономної Республіки Крим російською федерацією, учасників антитерористичної операції 2014-2018 років та операції об'єднаних сил у Донецькій та Луганській областях 2018-2022 років, повномасштабного вторгнення російських окупаційних військ на територію України (російсько-українська війна) 24.02.2022 [2] і передбачати забезпечення комплексної, системної і цілеспрямованої діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування, громадських організацій, сім'ї, освітніх закладів, інших соціальних інститутів щодо формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості, любові до Батьківщини, турботи про благо свого народу, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, сприяння становленню її як правової, демократичної держави [3].

Також вагомим аспектом національно-патріотичного виховання є фізично розвинутої особистості, що відбувається саме через освітню галузь фізичної культури у закладах освіти, і має починатися ще в родині.

Для розуміння сутності патріотизму є необхідно у тлумаченні, історичний генезис (від гр. genesis - походження) маємо на увазі, що зв'язаний з утворенням і зміцненням окремих держав у їхній боротьбі за свою самостійність і національну незалежність. У цьому змісті патріотизм є глибокими почуттями, що формувалися в людей протягом століть і тисячоріч.

Патріотизм – любов до своєї Батьківщини, відданість своєму народові, прагнення своїми діями служити їх інтересам, готовність

заради цього на жертви й подвиги [1, с. 794]. Тобто це саме той емоційний стан конкретної людини і суспільства загалом, який характеризує ставлення до своєї держави та виявляється в певному способі дій і сукупності почуттів, що називається любов'ю до Батьківщини.

Отже, виходячи з вище зазначеного робимо висновки, що важливе місце належить національно-патріотичному вихованню в закладах освіти як основі національного виховання особистості, щоб в майбутньому бачити фізично, ментально розвинутої людини.

Список використаних джерел

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови [уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел]. К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2002. 1440 с.

2. Інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році ЗАХИСТ УКРАЇНИ.

3. Указ Президента України від 18 травня 2019 року № 286/2019 «Про Стратегію національно - патріотичного виховання».

4. Обласна цільова комплексна програма національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2021-2025 роки (Додаток до рішення обласної ради від 19 лютого 2021 року № 67-VIII).

5. Про Концепцію національно-патріотичного виховання дітей і молоді” та від 28.05.2015 протокол № 5/5-2 «Про Заходи щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді» Відповідно до рішень Колегії Міністерства освіти і науки України від 26.03.2015 протокол № 3/5-2.

Svitlana Onyshchuk,

Candidate of Pedagogical Sciences,
Methodologist of the department of teaching methods and
content of education

of Odessa Regional Academy of In-Service Education,
Odessa, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0002-3101-8524>
onischuksv2016@gmail.com

Oleksandr Skalyha,

Methodologist of the department of teaching methods and
content of education

of Odessa Regional Academy of In-Service Education,
Odessa, Ukraine

aleksandrskalyga@gmail.com